

Cantecul Spicelor de Lucian Blaga

Incadrarea in epoca literara.

-Curente si orientari literare. Receptari critice.-

Poemul face parte dintr-un ciclu postum, cu tematica predominant erotica, intitulat Cantecul focului. Postumele in poezia lui Blaga apar fragmentar, dar contin opera poetului scrisa in ultimii ani, intre 1943-1961, anul mortii sale. E vorba de cinci volume-cicluri, patru cu titlul dat de poet, iar ultimul cu titlul dat de editor, dupa o poezie: Varsta de fier, Corabii de cenusa, Cantecul focului, Ce aude unicornul? si Mirabila samanta. Volumul numit Poezii, care apare in 1962, la care poetul participa doar partial, este ingrijit de George Ivascu. Volumul pune in circulatie o alta impartire pe cicluri, care nu este a lui Blaga, ci ii apartine lui Ivascu. Asa apar trei cicluri de postume ale lui Blaga, intitulate: Mirabila samanta, Vara de noiembrie si Stihuitarul.

Ciclul Cantecul focului este anticipat de ciclul anterior - Corabii de cenusa si-si continua tematica in Ce aude unicornul?. Panteismul si elanurile vitaliste din primele volume se fac simtite in acest ciclu cu o usoara schimbare de viziune. Se observa o impacare a poetului cu lumea si cu moartea. Eugen Simion spunea in Scriitori romani de azi despre acest ciclu ca Blaga este acum "un poet al facerii, al cantecului fapturii. Melancolizat de ideea mortii universului, ochiul descopera deodata viata contagioasa a materiei, dimensiunile luminii si ale fecunditatii". Blaga devine aici un "poet solar, sudic", apartinand traditionalismului si modernismului deopotriva.

-Tema si semnificatia titlului-

Tema predominanta a postumelor este iubirea, care capata diverse conotatii si asocieri. In Cantecul spicelor erosul e asociat, ca tema, cu moartea, asociere care trebuie inteleasa in atmosfera speciala a intregului ciclu. Domneste in Cantecul focului o stare de "euforie autumnala", unde extazul provine din conceptia potrivit careia viata si moartea sunt una, iar spiritul si materia se pot identifica. Titlul contine un element din paradigma poeziei: "cantecul" - aluzie la armonie si un simbol al umanizarii unei naturi plina de lumina si viata - "spicele". Ambiguitatea titlului trimite atat la un imn inchinat spicelor, cat si la un cantec inchinat de spice iubirii universale.

-Elemente de structura si compozitie-

Poemul e structurat in doua catrene si o tertina, cu versuri inegale. Cele trei strofe ale poemului marcheaza trei momente esentiale ale traiirii: prima strofa anunta personificarea spice - fete, a doua produce identificarea vegetalului si umanului prin eros, iar a treia stabileste esecul nedepasirii conditiei. Incipitul si finalul sunt abrupte, fara explicatii suplimentare. Forma discursului liric e sublimata. Simbolul spicelor e plasat simetric in primul vers al fiecarei strofe.

-Procedee si mijloace artistice. Imagini si figuri de stil.-

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Personificare este figura de stil cheie a poemului: ea ilustreaza erosul ca principiu universal, atat al umanului, cat si al vegetalului. Spiritul si materia exista impreuna si comunica in timpul ritualului erotic, antropomorfizand vegetalul. Dorul - dragostea si moartea sunt prezente ca teme, inca din prima strofa. Dislocarea topicii si antepunerea complementului circumstantial "de dor" fata de verbul pe care-l determina - "se-nfloara" are ca efect sporirea conotatiei. Personificarea spice - fete e subliniata si de asocierea primelor cu luna: "secera lunii pe bolta apare".

Luna e aici simbolul feminitatii, fecunditatii si a misterului erotic. Comparatia "ca fetele cata.../ la zeul din zare" aduce un aer mitologic de iubire imposibila. Epitetul metaforizant "cu parul de aur" intareste apropierea de mituri si folclor, trimitand la innobilare, la apropierea de cosmic. In acelasi timp, muzicalitatea poemului e sporita de aliteratia "la zeu! din zare", ce aduce o sonoritate metalica, astrala. in strofa a doua erosul e o stare intensa, senzuala, o voluptate traita la maximum. Ideea este sugerata prin aria semantica a focului: "vapaie", "lumina", "ardoare". Metafora "secera lunii" implica ideea mortii, dar nu in plan egalizator, ca la Eminescu: "Deopotriva-i stapaneste raza ta si geniul mortii". Luna are aici aceeasi semnificatie cu soarele lui Barbu din Oul dogmatic - "ceasornic fara minutar", simbol al trecerii si al mortii. Interogatia retorica "Cum ar putea sa ne taie/ pe la genunchi, sa ne culce pe spate, in ardoarea vantului?" reprezinta melancolia neimplinirii acestui ardent scenariu erotic in planul simturilor. Asezata in zodia focului purificator, iubirea e o aspiratie a spiritului si a materiei, in care planeaza umbra mortii. Finalul e marcat de regretul nedepasirii propriei conditii. Secerii de lumina a lunii i se opune in ultima strofa metafora "fierul pamantului", simbol al materialitatii si al terestrului, dar si al degradarii. Ultimul verb al poemului - "apuna" are conotatii metaforice, prin moarte destinul spicelor atinge o dimensiune astrala.

-Versificatie-

Rima e feminina si nu apare in tot poemul. Rimeaza doar versul al doilea cu al patrulea din prima strofa si primul cu al treilea, din a doua. Masura e variabila, iar ritmul amfibrahic alterneaza cu cel dactilic.

-Modurile si timpurile verbale-

Timpul predominant al poemului e prezentul, marcand asumarea acestei realitati in care vegetalului i se atribuie insusiri umane prin eros: "se-nfloara", "cata". Conditionalul-optativ, ca timp al proiectiei, contureaza o incertitudine, umbra unei imposibilitati: "ar putea". Conjunctivul dezvaluie o virtualitate, o posibilitate, atat a erosului - "sa culce", cat si a mortii - "sa taie", "sa apuna". Perfectul compus e o trimitere la un trecut mitic, la origini, cand fiecarui element i se stabilea conditia - "li s-a menit".

-Concluzii-

Cantecul spicelor e poemul emotiei spiritualizate si al unui eros crepuscular. Criticul Eugen Simion scria: "Cantecul erotic se pierde in extazul contopirii intr-o geologie purificata pana la transparenta". si totusi, focul e prezent peste tot ca metafora a senzorialului si spiritualului, simbol al unei iubiri

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

intense, care suporta ispita carnalului, dar nu coboara niciodata in sexualitate.